

FONDBOLAGENS
FÖRENING
www.fondbolagen.se

Kvinnor och män som fondsparare

Rapportförfattare:

Fredrik Hård af Segerstad, Fondbolagens förening

December 2010

Om undersökningen: Följande rapport grundar sig på en fondspararundersökning som på uppdrag av Fondbolagens förening genomförts av undersökningsföretaget TNS Sifo Prospera under år 2010.

Undersökningens slumpurval omfattar 1 501 privatpersoner i åldrarna 18-74 år med en deklarerad inkomst.

Sammanfattning

Fondsparandet är väl utbrett både bland kvinnor och bland män. Räknar man in premiepensionssparandet är praktiskt taget samtliga svenskar fondsparare. Exkluderas sparandet till premiepensionen uppgår andelen fondsparare ändå till 83 procent av männen och 80 procent av kvinnorna. Det är den högsta andelen fondsparare i världen.

När det gäller inställningen till fondsparande samt hur detta utförs återfinns en rad skillnader mellan kvinnor och män. Den mest påtagliga skillnaden är, även om denna minskat under de senaste åren, fortfarande inställningen till risk. En skillnad som också i hög grad återspeglas i valet av fonder och fondtyper.

- 66 procent av männen och 50 procent av kvinnorna säger sig vara villiga att ta högre risk i syfte att få bättre avkastning. Bland kvinnorna anser 42 procent att låg risk är viktigast medan endast 26 procent av männen har den åsikten. Anmärkningsvärt är att en majoritet både bland kvinnor och bland män nu säger sig vara villiga att ta högre risk i syfte att erhålla en bättre avkastning.
- Män sparar, i större utsträckning än kvinnor, direkt i aktier och i aktiefonder. Av männen sparar 42 procent direkt i aktier och 66 procent i aktiefonder. För kvinnorna är motsvarande andelar 25 respektive 50 procent.
- Kvinnor sparar i högre utsträckning än män på sparkonto och i traditionell pensionsförsäkring.
- Män är mer aktiva i sitt fondsparande, med mer frekventa insättningar. En större andel män än kvinnor har under de senaste åren påbörjat ett privat nysparande i fonder.
- Kvinnor väljer oftare än män sina fonder utifrån rekommendationer från bekanta och via rådgivning. Kvinnor säger sig också vara mer nöjda med den rådgivning de erbjudits. Även om män i störst utsträckning väljer fonder utifrån rådgivning, väljer de i högre utsträckning än kvinnor fonder utifrån tips i tidningars och sajter.

Gemensamt för kvinnor och män är motiven till fondsparandet samt övertygelsen om att fonder är det bästa alternativet jämfört med andra sparformer för sparande på lång sikt och för sparande till barn.

Kvinnor och män som fondsparare

Andel som fondsparar

I och med införandet av premiepensionssystemet är i dag så gott som alla vuxna svenskar fondsparare. Men även om sparandet via premiepensionssystemet exkluderas är fondsparandet mycket utbrett, både bland kvinnor och bland män. 80 procent av kvinnorna och 83 procent av männen har ett fondsparande vid sidan om premiepensionen. Det är den högsta andelen fondsparare i världen.

Andelen fondsparare, både bland kvinnor och bland män, har under de senaste åren ökat markant. Vid den förra undersökningen, som genomfördes under 2008, var andelen kvinnor som fondsparade utöver till premiepensionen 76 procent, jämfört med dagens 80 procent. Männens andel har under samma period ökat från 71 procent till 83 procent.

Att männens andel nu är något högre än kvinnornas beror i första hand på att män i större utsträckning än kvinnor har ett privat fondsparande, främst i form av direktägda fonder.

Tabell 1: Andel av kvinnor/män som sparar i fonder (%)		
	Kvinnor	Män
Fondsparare samtliga	99	100
Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen	80	83
Fondsparare tjänste/avtalspension	51	53
Fondsparare privat	69	74
Direktsparande i fonder	49	58
IPS/Privat fondförsäkring, avdragsgill	36	37
Fondförsäkring, kapitalförsäkring, ej avdragsgill	14	19

Val av sparform

Fonder utgör den vanligaste sparformen för både kvinnor och män. Den mest påtagliga skillnaden mellan könen vad gäller val av sparform återfinns i andelen med direktägda aktier. För männen är denna 42 procent medan kvinnornas andel endast uppgår till 25 procent. Män sparar även i större utsträckning än kvinnor genom amortering av lån medan kvinnor har en högre andel med sparkonto och traditionell pensionsförsäkring.

Tabell 2: Andel kvinnor/män med olika sparformer (%)		
	Kvinnor	Män
Fonder (exkl. Premiepension)	80	83
Sparkonto	80	77
Traditionell pensionsförsäkring	80	76
Amortering av lån	37	41
Direktägda aktier	25	42
Obligationer	14	16

På frågan om vilken sparform som anses vara bäst på lång sikt (mer än fem år) anger omkring hälften (48 %) av både kvinnorna och männen fonder. I likhet med vad som tidigare har angetts anser en större andel av männen att direktägda aktier är den bästa sparformen, 26 procent av männen mot 18 procent av kvinnorna är av den uppfattningen.

Tabell 3.1: Andel som anser att respektive sparform är bäst på lång sikt (%)		
	Kvinnor	Män
Fonder	48	48
Direktägda aktier	18	26
Sparkonto	11	7
Obligationer	3	4
Amortering av lån	3	3
Traditionell pensionsförsäkring	3	1

När det gäller sparande på kort sikt (upp till tre år) bedöms sparkonto vara det bästa alternativet följt av fonder. Män är mer positivt inställda till fondsparande även på kort sikt.

Tabell 3.2: Andel som anser att respektive sparform är bäst på kort sikt (%)		
	Kvinnor	Män
Sparkonto	41	30
Fonder	23	28
Direktägda aktier	6	15
Amortering av lån	2	3
Obligationer	2	3

För sparande till barn betraktas fonder vara den i särklass bästa sparformen. En klar majoritet, 76 procent av kvinnorna och 68 procent av männen, anger att fonder är det bästa sparalternativet för detta ändamål.

Tabell 3.3: Andel som anser att respektive sparform är bäst för sparande till barn (%)		
	Kvinnor	Män
Fonder	76	68
Sparkonto	15	19
Annat	9	9

(Samtliga sparare med sparande till sina barn)

Ändamål med fondsparandet

Motiven för privat fondsparande är i huvudsak samma för kvinnor som för män, nämligen sparande till pensionen samt att bygga upp en buffert. En något större andel av kvinnorna än av männen anger dessa ändamål som motivet till sitt fondsparande, det gäller även för sparande till barn och barnbarn. Männen anger däremot i något högre grad att de fondsparar i syfte att erhålla bra avkastning.

Tabell 4: Ändamål med fondsparandet (%)		
	Kvinnor	Män
Till pensionen	48	44
Som buffert	47	40
För att få bra avkastning	13	17
Som komplement till annat sparande/riskspridning	14	11
Till barn/barnbarn	13	10

(Fondsparare exkl. sparande till tjänstepension och premiepensionen)

Inställning till risk

Inställningen till risk och risktagande utgör en markant skillnad mellan män och kvinnor när det gäller sparande. Män är i betydligt större utsträckning benägna att ta risker i sitt sparande. 66 procent av männen uppger att de kan tänka sig att ta högre risk i syfte att få en bättre avkastning. För kvinnorna är motsvarande andel 50 procent.

Tabell 5.1: Inställning till risk, kvinnor/män (%)		
	Kvinnor	Män
Låg risk är viktigast	42	26
Kan tänka mig högre risk för att få högre avkastning	50	66
Vet ej	9	8

(Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen)

Noterbart är dock att riskbenägenheten ökat, särskilt bland kvinnorna. För första gången visar undersökningen att en majoritet av kvinnorna är villiga att ta högre risk för att ha möjlighet att erhålla en högre avkastning.

Tabell 5.2: Inställning till risk, kvinnor/män (%)						
	2010		2008		2006	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Låg risk är viktigast	42	26	50	30	51	34
Kan tänka mig högre risk för att få högre avkastning	50	66	43	64	37	55

(Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen)

Val av fondtyp

Skillnaderna mellan män och kvinnor avseende inställningen till risk och risktagande återspeglas i valet av fonder och fondtyper. En större andel av männen uppger att de sparar i aktiefonder.

Aktiefonder är dock den enskilt populäraste fondtypen bland såväl kvinnor som män. 66 procent av männen och 50 procent av kvinnorna sparar i aktiefonder. Även inom denna kategori återfinns skillnader mellan könen. Bland männen finns en större andel som sparar i de aktiefonder som generellt sett kännetecknas av hög risk. Exempelvis är skillnaderna stora när det gäller sparande i tillväxtmarknadsfonder (emerging markets) där männen har en andel om 37 procent medan kvinnornas andel är 23 procent.

Tabell 6: Val av fondtyp, kvinnor/män (%)		
	Kvinnor	Män
Aktiefond	50	66
Sverige	22	32
Norden	13	19
Europa/Euroland	18	22
Emerging markets (tillväxtmarknader)	23	37
Global	11	16
Branschfond	7	12
Indexfond	4	6
Blandfond	19	18
Räntefond	12	13
Hedgefond	1	2

(Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen)

Anledning till val av fondtyp

Vid val av fonder skiljer sig tillvägagångssättet för inhämtning av information mellan kvinnor och män. Kvinnor väljer oftare än män fonder utifrån rekommendationer från fondbolag/bank och från bekanta, medan män oftare fattar sina beslut utifrån tidningar, affärspress och utifrån fondbolagens och externa aktörers hemsidor. Den vanligaste orsaken till val av fonder är dock, för både kvinnor och män, rekommendation från personal på fondbolag eller bank.

Tabell 7: Anledning till val av fond, kvinnor/män (%)		
	Kvinnor	Män
Rekommendation från fondbolag/bank	46	40
Rekommendation från bekant	15	6
Rekommendation från mäklare/rådgivare	4	6
Info på fondbolagets/bankens hemsida	7	12
Info på andra hemsidor	5	9
Kursutveckling i tidning	6	10
Artikel i tidning	6	10

(Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen)

Rådgivning

Omkring hälften av såväl kvinnorna som männen uppger att de har fått rådgivning under de senaste två åren. Av dessa är en övervägande majoritet mycket nöjda eller ganska nöjda med rådgivningen. Bland kvinnorna finns en större andel som säger sig vara mycket nöjda med rådgivningen. I genomsnitt ger kvinnorna betyget 4,0 på en femgradig skala. Männen genomsnittliga betyg på rådgivningen uppgår till 3,7.

Aktivitet i fondsparandet

Män tenderar att vara något mer aktiva än kvinnor i sitt fondsparande, de gör något oftare insättningar och sparar i regel större belopp än kvinnor. Lika stor andel bland kvinnor som män, 74 procent, som sparar i fonder gör det via autogiro varje månad. 21 procent av kvinnorna och 32 procent av männen gör sina fondaffärer via bankens/fondbolagets/försäkringsbolagets webb. 13 procent av kvinnorna och 11 procent av männen går till banken/fondbolagets kontor när de vill göra en transaktion.

Bland männen har 32 procent börjat ett privat nysparande i fonder de senaste 2-3 åren, medan motsvarande andel bland kvinnorna uppgår till 24 procent. En övervägande majoritet av både kvinnor och män anser att fondsparande är enkelt, även om andelen män som tycker det är ännu större.

Tabell 8: Inställning till fondsparande, kvinnor/män (%)		
	Kvinnor	Män
Fondsparande är enkelt	58	72
Fondsparande är svårt	35	22
Vet ej	7	6

Utvärdering

När det kommer till utvärdering av sitt fondinnehav tenderar kvinnor att främst se till hur den egna fonden utvecklats tidigare. Män jämför i högre grad än kvinnor sitt fondinnehav också med andra fonders utveckling, börsutveckling och rating i media.

Tabell 9: Utvärdering av fonder, kvinnor/män (%)		
	Kvinnor	Män
Hur fonden gått tidigare	47	37
Anskaffningsvärdet	33	36
Andra fonders utveckling	22	32
Börsens utveckling/Generalindex	14	30
Sparkonto på bank	14	11
Rating i media	5	8

(Fondsparare exkl. sparande till premiepensionen)

Anmärkningsvärt när det gäller utvärdering av fondinnehavet är att 7 av 10 fondsparare fortfarande inte vet om att förvaltningsavgifterna alltid är avdragna när fondens avkastning redovisas. Detta trots att avgifterna tillsammans med fondens risknivå anges som de viktigaste faktorerna vid val av fonder.